

סדר

תוספתא יומית

בהגהה חדשה לפי גסחאות מדיקות ובנקוד מלא

בפי תקנת והדרכת

מרן מוהרא"ש שליט"א

הלמוד לשבוע פרשת ויגש (נט כסלו – ה' טבת) תשע"ה

מסכתות: נדרים (ז) נזיר (א-ו)

יצא לאור ערב שבת קדש חנכה תשע"ה

על ידי תלמידי מתיבתא 'היכל הקדש' חסידי פרסלב

עיר הקדש ירושלים תובב"א

הַזְדַּמְנוּת נִפְלְאָה!

”הַמִּשְׁתַּתֵּף בְּהַדְפָּסַת ”אֲשֶׁר
בַּנְּחָל”, (אף כַּמָּה אַנְשִׁים בְּנִחָד), יִזְכֶּה
לְיִשׁוּעָה בְּכָל עֵגוֹן שִׁיצְטָרֵךְ...”

(כ"ק מרן מוהרא"ש שליט"א)

לְנִטְיִילַת חֵלֶק בְּהַדְפָּסַת הַכָּרְכִים
הַקְדוּשִׁים שֶׁל 'אֲשֶׁר בַּנְּחָל':

052-7622316

יום ראשון, כט כסליו

למדת פֶּכַר דֵּף הַיּוֹמִי? בְּבִלִי: יְבָמוֹת עַח; יְרוּשָׁלַּמִי: תְּרוּמוֹת כּו

מסכת נדרים פרק שביעי

א. כָּל דֹּבָר שֵׁיֵשׁ בּוֹ עֲנוּי נֶפֶשׁ בֵּין בֵּינוֹ לְבִינָה אוֹ בֵּינָה לְבֵין אַחֵרִים – יִפֶּר, דֹּבָר שֵׁאִין בּוֹ עֲנוּי נֶפֶשׁ – בֵּינוֹ לְבִינָה יִפֶּר, בֵּינָה לְבֵין אַחֵרִים – לֹא יִפֶּר, בֵּיצֵד? אַמְרָה: קוֹנָם שֵׁאֲנִי עוֹשֶׂה לְפִי אָבִא, לְפִי אָבִיךָ, לְפִי אָחִי, לְפִי אָחִיךָ, שֵׁאֲנִי מְטִילָה תִּכְּן וּמִים לְבִקְרָךְ – אֵין יָכוֹל לְהַפֵּר מִפְּנֵי שִׁבְיָה לְבֵין אַחֵרִים, שְׁלֹא אֶכְחַל וְשֵׁלֹא אַפְרָבִם וְשֵׁלֹא אֶתְקַשְׁט, וְשֵׁלֹא אֶשְׁמַשׁ לָךְ מִטְתִּי – הֲרִי זֶה יִפֶּר מִפְּנֵי שִׁבְיָה לְבִינָה.

ב. שְׁלֹא אֶצִּיעַ לָךְ מִפֶּה, וְשֵׁלֹא אֶדִיחַ לָךְ רִגְלִיךָ, וְשֵׁלֹא אֶמְזַג לָךְ אֶת הַכּוֹס – אֵין צָרִיךְ לְהַפֵּר, כּוֹפֶה אוֹתָהּ עַל כְּרַחֲמֵי רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: יִפֶּר, מִשּׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר ל, ג): "לֹא יַחַל דֹּבְרוֹ".

ג. נדרה שלא תטעם אחד מכל המיניו, בין מאכל רע בין מאכל יפה, אפלו לא טעמה אותו המין מימיה - יפר. אמרה: קונם פלפלין שאיני טועמת, גלוסקין שאיני טועמת, אפלו לא היה לה אותו המין מימיה - יפר. אמרה קונם פרות ארץ ישראל עלי, אם יש לו בהן חלק - יפר. אם לאו - יביא לה משאר ארצות. אמרה: קונם פרות הפרכיא זו עלי, אם יש לו בהן חלק - יפר. אם לאו - יביא לה מהפרכיא אחרת. אמרה: קונם פרות מדינה זו עלי, אם יש לו בהן חלק - יפר. ואם לאו - יביא לה ממדינה אחרת.

ד. אמרה: קונם פרות הנוני זו עלי, אם יש שם חנות אחרת - לא יפר. ואם לאו - יפר. רבי יוסי אומר: אפלו היה שם מאה חניות, הואיל ולא היתה פרנסתו אלא הימנה - הרי זה יפר, מפני שבינו לבינה.

ה. קונם שאיני נהנה לבריות - אין יכול להפר. יכולה להנות בלקט בשכחה ובפאה ובמעשר עני.

ו. נְדָרָה אֲשֶׁתּוֹ וְהִפְרָהּ לָהּ, וְסָבוּר נְדָרָה בִּתּוֹ נְדָרָה בִּתּוֹ וְהִפְרָהּ לָהּ, וְסָבוּר אֲשֶׁתּוֹ נְדָרָה – הֲרִי זֶה יִקְיָם. וְאִם רָצָה – מִפֶּר. נְדָרָה אֲשֶׁתּוֹ וְקָיָם לָהּ, וְסָבוּר בִּתּוֹ נְדָרָה, נְדָרָה בִּתּוֹ וְקָיָם לָהּ, וְסָבוּר אֲשֶׁתּוֹ נְדָרָה – הֲרִי זֶה יִפֵּר. וְאִם רָצָה לְהִקְיָם – מִקְיָם.

ז. נְדָרָה מִן הַתְּאֲנִים וְעֲנָבִים. הִפְרָה לְתְּאֲנִים – יִחֹזֵר וְיִפֵּר לְעֲנָבִים. לְעֲנָבִים – יִחֹזֵר וְיִפֵּר לְתְּאֲנִים. לֹא הִפְרָה לְתְּאֲנִים וְהִפְרָה לְעֲנָבִים – אֲסוּרָה לְאָכּוֹל בְּתְּאֲנִים וְעֲנָבִים. הִפְרָה לְעֲנָבִים וְלֹא הִפְרָה לְתְּאֲנִים – אֲסוּרָה לְאָכּוֹל בְּעֲנָבִים וּתְּאֲנִים. הִפְרָה לְתְּאֲנִים וְחִשְׁבָּה, אֲסוּרָה לְאָכּוֹל תְּאֲנִים וְעֲנָבִים. הִפְרָה לְעֲנָבִים וְחִשְׁבָּה – אֲסוּרָה לְאָכּוֹל עֲנָבִים וּתְּאֲנִים. אָמְרָה: קוֹנֵם תְּאֲנִים שְׂאֲנֵי טוֹעֵמֶת וְעוֹד עֲנָבִים שְׂאֲנֵי טוֹעֵמֶת – הֲרִי אֵלָיו שְׁנֵי נְדָרִים, מִפֶּר אֵיזָה מִהֵן שְׂרִירְצָה וּמְקָיָם אֵיזָה מִהֵן שְׂרִירְצָה, שְׂנַאֲמַר (בַּמִּדְבָּר ל): "אֵיזָה יִקְיָמְנוּ וְאֵיזָה יִפְרְנוּ" – אֵיזָה יִקְיָמְנוּ לְזוֹ וְאֵיזָה יִפְרְנוּ לְזוֹ.

ח. הִמָּר בְּהִקְסָם שְׂאֵין בְּהִפְרָה וּבְהִפְרָה שְׂאֵין בְּהִקְסָם, שֶׁהַשְּׂתִיקָה מְקִימֶת וְאֵין שְׂתִיקָה מְבַטֶּלֶת. הָאִישׁ מְקָיָם בְּלָבוּ וְאֵין הָאִשָּׁה מְבַטֶּלֶת בְּלָבָהּ. יֵשׁ בְּהִקְסָם שְׂאֵין בְּהִפְרָה וְיֵשׁ

בְּהַפְרָ' שְׂאִין בְּהַקָּם, מִשְׁהַקָּם' – אֵין יְכוּל לְהַפְרָ וּמִשְׁהַפְרָ' –
אֵין יְכוּל לְהַקָּם.

ט. אֵשֶׁת אִישׁ שְׂאֻמְרָה: 'הַרִינִי נְזִירָה לְכַשְׂאֵתְגָרֵשׁ'. רַבִּי
יִשְׁמַעְיָאל אֹמֵר: לֹא יִפְר. רַבִּי עֲקִיבָה אֹמֵר: יִפְר. אֶלְמָנָה
שְׂאֻמְרָה: הַרִינִי נְזִירָה לְכַשְׂאֵנְשָׂא; רַבִּי יִשְׁמַעְיָאל אֹמֵר: יִפְר.
רַבִּי עֲקִיבָה אֹמֵר: לֹא יִפְר, שְׂרַבִּי יִשְׁמַעְיָאל אֹמֵר (בַּמִּדְבָּר ל):
"וְנֹדֵר אֶלְמָנָה וְגֵרוּשָׁה כָּל אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁה יָקוּם עָלֶיהָ" –
עַד שְׂיִהְיָ אִסּוּר נֹדֵר בְּשַׁעַת שְׂהִיָּא אֶלְמָנָה וְגֵרוּשָׁה. וְרַבִּי
עֲקִיבָה אֹמֵר: "אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁה יָקוּם עָלֶיהָ" – עַד שְׂיִהְיָ
אִסּוּר שַׁעַת שְׂאֻמְרָה עַל נַפְשָׁה. קוֹנָם שְׂאֵנִי עוֹשָׂה לְפִיד שְׂנַחְנָה,
לְאָבָא וּלְאָבִיךָ, רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר: יִפְר. וְחַכְמִים אֹמְרִים: לֹא
יִפְר. 'נְטוּלָה הִיא מִן הַיְהוּדִים (אס) מִשְׁמִשְׁתַּדָּ אֲנִי' – יִפְר חֶלְקוֹ
וּמִשְׁמִשְׁתָּו. רַבִּי נִתָּן אֹמֵר: לֹא יִפְר. וְחַכְמִים אֹמְרִים: יִפְר.

יום שני, ל' בסליו

למדת פכר דף היומי? בבלי: יבמות עט; ירושלמי: תרומות כז

מסקנת נזיר פרק ראשון

א. בית שמאי אומרים: כנווי כנויין אסורין. ובית הלל אומרים: כנווי כנויין מתרין. בית שמאי אומרים: אין משיאין על פי בת קול. ובית הלל אומרים: משיאין על פי בת קול.

ב. האומר 'נזירות'; רבי שמעון בן גמליאל אומר: הרי זה נזיר שתיים. הריני נזיר ואחת – מונה שתיים. ועוד – מונה שלש. אחת ועוד ושוב – מונה ארבע. סוכום אומר: הריני נזיר פונטוגין – הרי זה נזיר חמש. טטרגין – הרי זה נזיר ארבע. טריגין – הרי זה נזיר שלש. דיגון – הרי זה נזיר שתיים. הן – אחת. הריני נזיר אם לא אנגלה משפחות – הרי זה נזיר ואל יגלה משפחות.

ג. 'הֲרִינִי נָזִיר בְּשַׁעוֹת יוֹם כְּחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה' – הֲרִי זֶה נָזִיר שְׁתֵּים עָשָׂרָה. 'בַּיּוֹמוֹת הַשַּׁבָּת כְּשֶׁנִּי שָׁבוּעַ כְּשִׁמּוּמַת יוֹבֵל' – הֲרִי זֶה נָזִיר שִׁבְעָה. 'הֲרִינִי נָזִיר כִּימֵי חַמֹּה, כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה' – הֲרִי זֶה נָזִיר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וְחֲמִשׁ נְזִירוֹת כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה. 'הֲרִינִי נָזִיר בַּיּוֹמוֹת הַלְּבָנָה, כְּמִנְיַן יְמוֹת הַלְּבָנָה' – נָזִיר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים וְאַרְבַּע נְזִירוֹת כְּמִנְיַן יְמוֹת הַלְּבָנָה. רַבִּי אֹמֵר: עַד שִׁיאֹמַר: 'נְזִירוֹת עָלַי כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה וְכְמִנְיַן יְמוֹת הַלְּבָנָה'.

ד. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר: אָמַר 'הֲרִינִי נָזִיר מִנְיַן הַלְּקַטִּי קוֹיָז¹ וְכְמִנְיַן שִׁבְלֵי שְׁמִיטָה' – הֲרִי זֶה נָזִיר לְעוֹלָם וּמְגִלַּח אֶחָד לְשָׁלְשִׁים יוֹם, עַד שִׁיאֹמַר: 'לֹא לְכֹךָ נִתְכַּוְּנָתִי'. 'הֲרִינִי נָזִיר כְּשֶׁעַר רֹאשִׁי, כְּעַפְר הָאָרֶץ, כְּחוֹל הַיָּם' – הֲרִי זֶה נָזִיר לְעוֹלָם, וּמְגִלַּח אֶחָד לְשָׁלְשִׁים יוֹם. רַבִּי אֹמֵר: אֵין זֶה מְגִלַּח אֶחָד לְשָׁלְשִׁים יוֹם. 'שִׂאִין זֶה נָזִיר עוֹלָם, הֲרִינִי נָזִיר מִכָּאן וְעַד הַתְּהוֹם מִן הָאָרֶץ וְעַד

¹ וְשׁ מִפְּרָשִׁים, הֵינּוּ כְּמִנְיַן שְׁבִילִים שְׁעוֹשִׂים מִיבְשֵׁי תַּאֲנִים בֵּין הַקְּצִיעוֹת, כְּדִי כְּאֲשֶׁר הֵם הוֹלְכִים בֵּינֵיהֶם – לֹא תִהְיֶינָה הַקְּצִיעוֹת נִדְרָסוֹת בְּרַגְלֵיהֶם. וְיֵשׁ מִפְּרָשִׁים כְּהַלְקַטִּי קוֹיָז – הֵינּוּ, כְּאֲשֶׁר מִיבְשֵׁים אֵת הַתַּאֲנִים עוֹשִׂים תְּלִים תְּלִים מִתַּאֲנִים. וְאִילֵי וְשׁ לְפָרֵשׁ כְּלַמֵּת הַנוֹשֵׁר בְּשַׁעַת קְצִירָה בְּעוֹנַת הַקּוֹיָז.

לְרַקִיעַ' – הָרִי זֶה נְזִיר עוֹלָם. 'הָרִינִי נְזִיר כָּל חַיִּי, הָרִינִי נְזִיר עוֹלָם' – הָרִי זֶה נְזִיר עוֹלָם. מֵאַחַ שָׁנָה, אוּ מֵאַתִּים שָׁנָה, אֶפְלוּ אֶלֶף שָׁנָה – אֵין זֶה נְזִיר עוֹלָם.

ח. כְּשֵׁם שְׂכַנְוֵי נְזִירוֹת כְּנִזְרוֹת, כֶּדָּ כְּנִזְוֵי שְׂמֻשׁוֹן בְּשְׂמֻשׁוֹן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: נְזִיר שְׂמֻשׁוֹן מִמַּמָּא לְפִתִּים שְׂשֻׂמֻשׁוֹן עֲצָמוּ מַמָּא לְפִתִּים. רַבִּי שְׂמַעוֹן אוֹמֵר: הָאוֹמֵר 'הָרִינִי נְזִיר שְׂמֻשׁוֹן' – לֹא אָמַר כְּלוּם, שְׂלֹא נִמְצָא בְּשְׂמֻשׁוֹן שְׂיִצְאָה נְזִירוֹת מִפְּוֵ עֲלוּוֹ.

ו. נְזִירוֹת נוֹהֶגֶת בְּאֶרֶץ וּבְחֻיץ לְאֶרֶץ, בֵּין שְׂיִשׁ לֹ שְׂעָר בֵּין שְׂאִין לֹ שְׂעָר, אֵף עַל פִּי שְׂנַאָמַר (בַּמִּדְבָּר ו, יח): "לִקַּח אֶת שְׂעָר רֹאשׁ נְזִירוֹ", בֵּין שְׂיִשׁ לֹ כְּפִים וּבֵין שְׂאִין לֹ כְּפִים, אֵף עַל פִּי שְׂנַאָמַר (בַּמִּדְבָּר ו, יט): "וְנָתַן עַל כְּפִי הַנְּזִיר".

ז. הַמִּזְרֵט – בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים: צְרִיף לְהַעֲבִיר תַּעַר עַל כָּל בְּשָׂרוֹ. בֵּית הֵלֵל אוֹמְרִים: אֵין צְרִיף, וְכֵן בְּמִצְרָע, וְכֵן בְּלוּים.

ח. הַמֵּר בְּנְזִיר שְׂאִין בְּמִצְרָע, וְהַמֵּר בְּמִצְרָע שְׂאִין בְּנְזִיר – נְזִיר. אִם גָּלַח בְּיוֹם מְלֵאת סוּפָג אֶת אַרְבָּעִים, מַה שְׂאִין בֵּן בְּמִצְרָע. מִצְרָע מְנַלַּח רֹאשׁוֹ וְזָקְנוֹ וְגִבּוֹת עֵינָיו, מַה שְׂאִין בֵּן

י _____ שְׁעוּרִים יוֹמִים לִימֵי שְׁבוּעַ פְּרִשַׁת וַיִּגַּשׁ תְּשַׁעֲהָ

בְּנֵזִיר. חֶמֶר בְּנֵזִירוֹת מִבְּשׁוּבוֹעוֹת וּבְשׁוּבוֹעוֹת מִבְּנֵזִירוֹת, שְׁיִישׁ
נֵזִיר בְּתוֹךְ נֵזִיר וְאִין שְׁבוּעָה בְּתוֹךְ שְׁבוּעָה, חֶמֶר בְּשׁוּבוֹעוֹת,
שְׁשֻׁגָּת שְׁבוּעוֹת – אֲסוּרָה. וְשֻׁגָּת נֵזִירוֹת – מִתְּרַת.

יּוֹם שְׁלִישִׁי, א' טַבַּת

לְמַדְתָּ כָּבֵד דָּף הַיּוֹמִי? בְּבִלִי: יְבָמוֹת פ; יְרוּשָׁלַּיִם: תְּרוּמוֹת כח

מִסְכַּת נֵזִיר פָּרֵק שְׁנִי

א. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: כְּנֻזֵי כְּנֻזֵין – אֲסוּרִין. בֵּיצֵד? אָמַר:
הֲרִינֵי נֵזִיר מִן הַגְּרוּגָרַת וּמִן הַדְּבֻלָּה. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: נֵזִיר.
וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: אֵינוֹ נֵזִיר. אָמַר: 'הֲרִינֵי נֵזִיר עַל מְנַת
שְׂאֵהָ שׁוֹתָה יַיִן וּמִטְּמֵא לְמַתִּים' – הֲרִי זֶה נֵזִיר, וּכְטַל תִּנְאוּ,
שֶׁהוּא מִתְּנָה עַל מַה שְׁכַתוֹב בַּתּוֹרָה, כָּל הַמִּתְּנָה עַל מַה
שְׁכַתוֹב בַּתּוֹרָה – תִּנְאוּ כְּטַל. יוֹדֵעַ אֲנִי שְׁיִישׁ נֵזִירִין אֲבָל אֵינִי

יודע שהנזירין אסורין ביין, שאסור לשותות יין ולטמא למתים.
רבי שמעון אומר: אין לה פתח גדול מזה.

ב. 'הרי עלי לגלח חצי נזיר' – הרי זה מגלח נזיר שלם; דברי רבי מאיר. רבי שמעון פוטר, שלא התנדב בדרך המתנדבים.
'הריני נזיר, ועלי לגלח נזיר, ואם גלח לעצמו' – לא יצא. 'הרי עלי לגלח חצי נזיר ועלי לגלח נזיר, ואם גלח לעצמו' – לא יצא.

ג. 'אלו קרבנות שאזיר עליהן' – לא אומר כלום, שנאמר: 'קרבנו לה' על נזרו' – ולא נזרו על קרבנו. 'הרי עלי חטאתו ואשמו של פלוני, מדעתו – יצא. 'שלא מדעתו' – לא יצא. 'הרי זה חטאתו ואשמו של פלוני, והלך חלה והביא בעצמו – הרי זה פחטאת באשם שכפרו בעליה.

ד. 'הרי עלי לגלח חצי נזיר', ושמע חברו ואמר: 'ואני, ועלי לגלח חצי נזיר – זה מגלח נזיר שלם וזה מגלח נזיר שלם; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: 'זה מגלח חצי נזיר וזה מגלח חצי נזיר'. 'הריני נזיר כשיחא לי בן' ונולד לו בן. ספק

שהוא בן קימא ספק אינו בן קימא; רבי יהודה פוטר, ששגגת נזירות מתרת. רבי שמעון מחיב, ששגגת נזירות אסורה, ויאמר: 'אם ה'יה בן קימא, הריני נזיר חובה, ואם לאו הריני נזיר נדבחה'. 'הריני נזיר על מנת שיהא בפרי זה מאה בור', והלך ומצאו שנגנב או שאבד, ספק היו בו ספק לא היו בו, רבי יהודה פוטר, ספק נזירות להקל, ורבי שמעון אומר ספק נזירות להחמיר, ויאמר: 'אם היו בדברי הריני נזיר חובה, ואם לאו הריני נזיר נדבחה'.

ח. 'הריני נזיר לאחר עשרים יום' – נזיר מעכשיו מאה יום. מונה עשרים ואחר כך מונה שלשים, ומספק – מונה שמונים וחוזר ומונה שלשים – להשלים נזירותו ראשונה.

ו. אומר רבי שמעון בן אלעזר: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל, על שגדר נזיר שלשים יום, שאם גלח ביום שלשים – שלא יצא, על מה נחלקו? על שגדר סתם לבית שמאי, שאם גלח ביום שלשים יצא. ובית הלל אומרים: אם גלח ליום שלשים – לא יצא.

ז. שְׁתֵּי נְזִירוֹת. רֵאשׁוֹנָה נְזִירוֹת סֶתֶם, וּשְׁנֵי נְזִירוֹת שְׁלֹשִׁים, מְגִלַּח אֶת הָרֵאשׁוֹנָה בְּיוֹם שְׁלֹשִׁים וְאַחַד, וְאֶת הַשְּׁנֵי בְּיוֹם שְׁלֹשִׁים וְאַחַד, וְאִם גָּלַח אֶת הָרֵאשׁוֹנָה יוֹם שְׁלֹשִׁים, וְגָלַח אֶת הַשְּׁנֵי בְּיוֹם שְׁלֹשִׁים – לֹא יֵצֵא. רֵאשׁוֹנָה נְזִירוֹת שְׁלֹשִׁים, וּשְׁנֵי נְזִירוֹת סֶתֶם, מְגִלַּח אֶת הָרֵאשׁוֹנָה בְּיוֹם שְׁלֹשִׁים וְאַחַד, וְהַשְּׁנֵי בְּיוֹם שְׁלֹשִׁים וְאַחַד, וְאִם גָּלַח אֶת הָרֵאשׁוֹנָה בְּיוֹם שְׁלֹשִׁים וְאֶת הַשְּׁנֵי בְּיוֹם שְׁלֹשִׁים – יֵצֵא.

ח. מִי שְׁאָמַר: 'הֲרִינִי נְזִיר' וְנִטְמָא בְּיוֹם שְׁלֹשִׁים – סוֹתֵר אֶת הַכֶּל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשׁוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: לֹא סֶתֶר אֵלָּא שְׁבָעָה. 'הֲרִינִי נְזִיר שְׁלֹשִׁים יוֹם', וְנִטְמָא יוֹם שְׁלֹשִׁים – סוֹתֵר אֶת הַכֶּל. 'הֲרִינִי נְזִיר מֵאָה יוֹם' וְנִטְמָא יוֹם מֵאָה – סוֹתֵר אֶת הַכֶּל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשׁוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: לֹא סֶתֶר אֵלָּא שְׁלֹשִׁים יוֹם. נִטְמָא בְּיוֹם מֵאָה וְאַחַד – סוֹתֵר שְׁלֹשִׁים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשׁוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: לֹא סֶתֶר אֵלָּא שְׁבָעָה. זֶה הַכֶּל שְׁאָמַר רַבִּי יְהוּדָה מִשׁוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: כֹּל שֶׁנִּטְמָא בְּיוֹם שְׂרָאוּי לְהִבְיֵא בּוֹ קֶרֶב, וַיֵּשׁ לוֹ לְסִפּוֹר, סוֹתֵר שְׁלֹשִׁים יוֹם, וְכֹל

שנמא ביום שלשים, שאין ראוי להביא בו קרבן, ויש לו לספור – לא סתר אלא שבעה ימים, חוץ מימי טמאתו בלבד.

ט. מי שהיה טמא, ונזר – אסור לגלח ולשתות יין ולטמא למתים, ואם גלח ושתה – סופג את הארבעים. מזה ושונה – הטמאין לא עלו לו, ואין יום שביעי עולה לו מן המניין. כל אלו שאמרו: אין מתחיל למנות עד שיטהר, אין יום שביעי עולה לו. כל אלו שאמרו: מתחיל מזה מיד, יום שביעי עולה לו מן המניין.

י. מזה נזירותו ולא הביא קרבנותיו – אסור לגלח ולשתות יין ולטמא למתים. הביא קרבנותיו ולא גלח – אסור לשתות יין ולטמא למתים. אם גלח ושתה יין ונטמא למתים – הרי זה סופג את הארבעים. רבי שמעון אומר: בין שנזרק עליו אחד מן הדמים – הטר לנזיר לשתות יין ולטמא למתים.

יא. מי שנזר שתי נזירות, מנה ראשונה ולא הביא קרבנותיו, ואחר כך נשאל על הראשונה לחכם, והתיר לו – יצתה נזירות שניה בראשונה. מנה שתייהן והביא קרבנות שתייהן פאחת –

לא עלתה בידו אלא אחת. הפריש של זו בפני עצמו ושל זו בפני עצמו, וחדל וחקריב את של זו בזו ואת של זו בזו – לא יצא.

יום רביעי, ב' טבת

למדת כבוד דף היומי? בבלי: יבמות פא; ירושלמי: תרומות כט

מסכת נזיר פרק שלישי

א. אמר רבי ישמעאל בן רבי יוחנן בן ברוקה: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל, על שהיו שתי בתי עדים, **אחת אומרת: שתיים, ואחת אומרת: חמש, שהוא נזיר בקטנה שבה, על מה נחלקו? על שהיו שני עדים מעידין אותו. פת אחת אומרת: שתיים. ואחת אומרת: חמש, שבית שמאי אומרים: נחלקה עדותו, ואין נזירות. ובית הלל אומרים: יש בכלל חמש שתיים –** יהא נזיר שתיים.

ב. מי שאמר: 'הריני נזיר', ושהה כְּדֵי דְבוּר, וְשָׁמַע חֲבֵרוֹ, וְאָמַר: 'וְאָנִי' – הוּא אֲסוּר וְחֲבֵרוֹ מִתֵּר. כִּמָּה הוּא כְּדֵי דְבוּר? כְּדֵי שְׂאֵלַת שְׁלוֹם.

ג. 'הריני נזיר', וְשָׁמַע חֲבֵרוֹ וְאָמַר: 'פִּי כְּפִי, וְשַׁעְרֵי כְּשַׁעְרוֹ' – הָרִי זֶה נְזִיר. 'יְדֵי כְּיָדוֹ, רַגְלֵי כְּרַגְלוֹ' – הָרִי זֶה נְזִיר. 'יְדֵי נְזִירָה וְרַגְלֵי נְזִירָה' – לֹא אָמַר כְּלוּם. 'רֹאשֵׁי נְזִירָה, כְּכַדֵּי נְזִירָה' – הָרִי זֶה נְזִיר. זֶה הַכֶּלֶל: דְּבַר שֶׁהִנְשָׂמָה תְּלוּיָהּ בּוֹ – הוּא נְזִיר. דְּבַר שֶׁאֵין הִנְשָׂמָה תְּלוּיָהּ בּוֹ – אֵין זֶה נְזִיר.

ד. האומר לאשתו: 'הריני נזיר! ואתי?'² אם אמרה: 'הן!' – שְׁנֵיהֶם אֲסוּרִין. אם רָצָה לְהַפֵּר – מִפֶּר לָהּ, מִפְּנֵי שֶׁקָּדַם נְדָרוֹ לְהַקְסֵם. וְאִם לֹא – הוּא אֲסוּר וְהִיא מִתְּרָת. האומר לאשתו: 'הריני נזיר ואתי!'³ אם אמרה: 'הן' – שְׁנֵיהֶן אֲסוּרִין. וְאִם לֹא – שְׁנֵיהֶן מִתְּרִין, מִפְּנֵי שֶׁתִּלָּה נְדָרוֹ בְּנִדְרָהּ. אִמְרָהּ לוֹ אֲשֵׁתוֹ: 'הריני נזירה', וְאִם אָמַר 'הן' – אֲסוּרִין. אם רָצָה לְהַפֵּר – אֵינוֹ

² הוּא נָדַר בְּנְזִיר בְּנִדְאוֹת, וְתוֹךְ כְּדֵי כִּךְ הוּא שׂוֹאֵל אוֹתָהּ, אִם גַּם אֶת רֹצֵה לְדוֹר נְזִירוֹת.

³ לֹא כְּדֶרֶךְ שְׂאֵלָה כְּמוֹ כַּאֲפֵן הַקָּדָם, אֲלָא שֶׁתִּלָּה אֶת הַנְּדָר שֶׁלּוֹ בְּנִדְרָהּ שְׂאֵלָה, וּמִתְּכַוֵּן לומר לָהּ: הָרִינִי נְזִיר אִם גַּם אֶת תְּהִי כְּמוֹנִי.

יכול, מפני שקדם 'הקם' לנדר. ואם לאו – היא אסורה והוא מתר. אמרה לו אשתו: 'הריני נזירה, ואתה?', אם אמר 'הן' – שניהן אסורין. ואם לאו – שניהן מתרין, מפני שתלתה נדרה בנדרו. האומר לחברו: 'הריני נזיר, ואתה?', אם אמר: 'הן' – שניהן אסורין. ואם לאו – הוא אסור וחברו מתר. האומר לחברו: 'הריני נזיר, ואתה?'⁴, אם אמר: 'הן' – שניהן אסורין. ואם לאו – שניהן מתרין, מפני שתלתה נדרו בנדרו.

ה. האשה שנדרה בנזיר, ושמעה חברתה, ואמרה: 'אני'. ואחר כך בא בעלה של ראשונה והפר לה – היא מתרת וחברתה אסורה. רבי שמעון אומר: אם אמרה: 'אף אני' – לא נתכונה אלא כמותה, ושתייהן מתרות. 'שבועה לביתי שאני נכנסת', ושגגה ונכנסה – מתרת לשעבר, ואסורה לעתיד לבא.

ו. האשה שנדרה בנזיר, ושמע בעלה ולא הפר לה. רבי מאיר ורבי אליעזר אומרים: הוא נתן אצבע בין שניה, שאם רצה להפר – יפר. ואם אמר: 'אי אפשי באשה נדרנית' – יוציא

⁴ לא נדרה שאלה.

ויתן בתבה. רבי יהודה ורבי שמעון אומרים: היא נתנה אצבע בין שניו, שאם רצה להפר – אינו יכול. ואם אומר: אי אפשר באשה הזרה – תצא שלא בכתבה. האשה שנדרה בנזיר, ושמע בעלה והפר לה, והיא לא ידעה שהפר לה בעלה, והיתה שותה יין ומטמאה למתים – הרי זו סופגת את הארבעים. כשהיה רבי עקיבה מגיע לדבר זה היה אומר: ומה מי שנתפון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה ואכלו – צריך בפרה וסליחה, המתפון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר, על אחת כמה וכמה שצריך בפרה וסליחה!

ז. כמה דברים אמורים? בתגלחת טהרה אבל בתגלחת טמאה – יפר שמפר לעתיד לבא, שיכול לומר: 'אי אפשר באשה מגלחת'. רבי אומר: אף בתגלחת טהרה, עד שלא גלחה – יפר, שיכול לומר: 'אי אפשר באשה מגלחת'. מי שנדר בנזיר, והיה שותה יין ומטמא למתים ואחר כך נשאל לחכם והתר לו – אין סופג את ארבעים. רבי יהודה אומר: אם אין סופג את ארבעים – יספג מפת מרדות.

ח. המפריש מעות לנזירותו – לא נהנין ולא מועלין, מפני שהן ראויין להביא בכלן שלמים. מת, והיו לו מעות סתומין – יפלו לנדבה. מעות מפרשין – דמי חטאת יוליד לים הפולה. לא נהנין ולא מועלין. דמי עולה – יביאו עולה ומועלין. דמי שלמים – יביאו שלמים, ונאכלין ליום אחד, ואינן טעונין לחם. אלו לעולתו, והשאר לשאר. מת, דמי שלמים – יביא בהן שלמים. והשאר – יפלו לנדבה. אלו לחטאתי והשאר לשאר נזירותי – דמי חטאת יוליכו לים הפולה. והשאר – יביאו חצייה לעולה וחצייה לשלמים, ומועלין בכלן ואין מועלין במקצתן. אלו לעולה, והשאר לשאר נזירות, דמי עולה יביאו בהן עולה, ומועלין בהן, והשאר – יפלו לנדבה, ומועלין בכלן, ואין מועלין במקצתן. אלו לעולתי ואלו לחטאתי ואלו לשלמים ונתערבו – הרי זה לוקח בהן שלש בהמות, בין במקום אחד בין משלש מקומות, ומחלל דמי חטאת על חטאתו. דמי עולה על עולה, דמי שלמים על שלמים, ונתן לבעלים – לא יתנם לבעלים עד שיחללם על בלם.

ט. בית שְׁמַאי אוֹמְרִים: אִין אָדָם מְדִיר אֶת בְּנָיו בְּנְזִיר. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים: מְדִיר אֶת בְּנָיו בְּנְזִיר. הַדִּירוּ כְּשֶׁחֻוּא קָמָן, וְגִלְחָה, אוֹ שֶׁחֵבִיא שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת – כְּטִלְחָה הֵימְנוּ נְזִירוֹת אָבִיו. אֵימְתִי אָמְרוּ 'הָאִישׁ מְגַלַּח עַל נְזִירוֹת אָבִיו? בְּזָמַן שֶׁנְּזַר לְאַחַר מִיתַת אָבִיו, אֲבָל נְזַר בְּחַיֵּי אָבִיו, וְהִפְרִישׁ אָבִיו מְעוֹתָיו לְנְזִירוֹתָו – הָרִי אֵלֶּה יִפְלוּ לְנִדְבָתָה. רַבִּי יְהוּדָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמְרִים: בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ אִין זֶה מְגַלַּח עַל נְזִירוֹת אָבִיו. אֵימְתִי אָמְרוּ 'הָאִישׁ מְגַלַּח עַל נְזִירוֹת אָבִיו? בְּזָמַן שֶׁחֵנִיחַ אָבִיו מְעוֹת כְּתוּמִים לְנְזִירוֹתָו וּמֵת, אֲבָל הֵנִיחַ מִפְּרָשִׁין, אוֹ בְּהֶמְהָה, בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ אִין זֶה מְגַלַּח עַל נְזִירוֹת אָבִיו; דְּבָרֵי רַבִּי יוֹסִי. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמְרִים: בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ מְגַלַּח עַל נְזִירוֹת אָבִיו.

י. מִי שֶׁנְּזַר בְּנְזִיר, וְנִשְׁאַל לְחֻכָּם וְאָסֵר לוֹ; בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: מוֹנֵה מִשְׁעָה שִׁשָּׁאֵל, וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים: מוֹנֵה מִשְׁעָה שֶׁנְּזַר, נִשְׁאַל לְחֻכָּם וְהִתִּיר לוֹ, אֵלּוּ וְאֵלּוּ מוֹדִים, שְׂאֵם הִיִּתְּהָ לוֹ בְּהֶמְהָה מִפְּרֻשֵׁת – תִּצָּא וְתִרְעָה בְּעֶדְרָה; זוֹ טְעוֹת טְעָה נְחוּם אִישׁ הַפְּדִי כְּשֶׁפָּתְחוּ בְּנְדָר.

יא. היו מחלְקין בְּדָרָה, וְאֶחָד בָּא בְּנִגְדָן. אָמַר אֶחָד: 'הֲרִינִי נְזִיר
 שְׁזָה פְּלוֹנִי, וְאֶחָד אָמַר: 'הֲרִינִי נְזִיר שְׁאִינוּ הוּא'. 'הֲרִינִי נְזִיר
 שְׁאֶחָד מִכֶּם נְזִיר, וְאֶחָד אָמַר: 'הֲרִינִי נְזִיר שְׁאִין אֶחָד מִכֶּם
 נְזִיר'. 'הֲרִינִי נְזִיר שְׁשָׁנִיכֶם נְזִירִים. וְאֶחָד אָמַר: 'הֲרִינִי נְזִיר
 שְׁבַלְכֶם נְזִירִים; בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: כָּלֶם נְזִירִים. וּבֵית הַלֵּל
 אוֹמְרִים: אֵין נְזִיר אֶלָּא מִי שְׁלֹא נִתְקַיְמוּ דְבָרָיו, וַיְבִיאוּ קָרְבָן
 בְּשִׁתְּפוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי טְרַפּוֹן: אֵין אֶחָד מֵהֶם
 נְזִיר, שְׁלֹא נִתְּנָה נְזִירוֹת אֶלָּא בְּהַפְלָאָה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: הֵיוּ
 בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: 'הֲרִינִי נְזִיר שְׁזָה יוֹסֵף, וְנִמְצָא יוֹסֵף, 'שְׁזָה
 שְׁמַעוֹן, וְנִמְצָא שְׁמַעוֹן. 'שְׁהוּא נְזִיר'. רָאָה אֲנִדְרוּגִינוּם וְאָמַר:
 'הֲרִינִי נְזִיר שְׁזָה אִישׁ. וְאֶחָד אָמַר: 'הֲרִינִי נְזִיר שְׁאִין זֶה אִישׁ'.
 'הֲרִינִי נְזִיר שְׁזָה אִשָּׁה. וְאֶחָד אוֹמֵר: 'הֲרִינִי נְזִיר שְׁאִין זֶה
 אִשָּׁה. 'הֲרִינִי נְזִיר שְׁזָה אִישׁ וְאִשָּׁה. וְאֶחָד אָמַר: 'הֲרִינִי נְזִיר
 שְׁאִין זֶה אִישׁ וְאִשָּׁה. 'הֲרִינִי נְזִיר שְׁאֶחָד מִכֶּם נְזִיר. 'שְׁאִין
 אֶחָד מִכֶּם נְזִיר. 'שְׁשָׁנִיכֶם נְזִירִין. 'שְׁבַלְכֶם נְזִירִין' – הָרִי אֵלּוּ
 כָּלֶן נְזִירִין, וְכָלֶם מוֹנִין תִּשְׁעֵי נְזִירִין.

יום המישי, ג' טבת

למדת פְּכַר דָּף הַיּוֹמִי? בְּבַלְי: יְבַמּוֹת פּב; יְרוּשְׁלָמִי: תְּרוּמוֹת ל'

מסכת נזיר פרק רביעי

א. נזיר שאכל פל האסורין לו בהתראה אחת – אין חיב אלא אחת. התרו בו ואכל, התרו בו ואכל ושתה – חיב על פל אחת ואחת. וכמה שעורו? בכזית. בלן מצטרפין בכזית, יין וחמץ פיוצא בקהן, כיצד הוא עושה? מביא בום מלא יין ומביא כזית איגורו ונותן לתוכו ושופע, אם שתה פיוצא בקהן – חיב. ואם לאו – פטור; דברי רבי עקיבה. רבי אלעזר בן עזריה פוטר, עד שישתה רביעית יין בין שמזגו ושתאו, בין ששתאו קצאים. רבי אליעזר אומר: נזיר שהניח פיו על פי חבית של יין ושתה, שתאה בלה בהתראה אחת – אינו חיב אלא אחת. מתרין בו ושותה מתרין בו ושותה – חיב על פל אחת ואחת. וכן היה רבי אליעזר אומר: נטל אשכול של ענבים ואכל בלו

בהתראה אחת – אינו חייב אלא אחת. מתרין בו ואוכל, מתרין בו ואוכל – חייב על כל אחת ואחת. אכל הימנו ענבים, לחים ויבשים, או שאכל הימנו שני הרצנין וזג, או שפחט הימנו בזית יין התר – הרי זה חייב על כל אחת ואחת.

ב. גזיר שמירט⁵ או ששפשא, או שתלש בו בזוג, אפלו כל שהוא – הרי זה חייב. אבל אין סותר אלא בתער וכרב ראשו. רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון: בשם ששתי שערות מעכבות בו – כך שתי שערות סותרות בו.

ג. חמר בתגלחת, שהתגלחת אין לה שעור, ועשה בה את המגלח כמתגלח, מה שאין כן בשתיקה, כיצד לא התר בכלל היוצא מן הגפן? גזיר ששתה יין של תרומה ושל מעשר שני, 'שבועה שאשתה יין' ושתה – הרי זה חייב על כל אחד ואחד. כיצד התר מכלל תגלחת? מצורע מחלט – הרי זה מגלח, ואין צריך לומר מצרעתו, אלא אפלו לתן סימן לנתקו, אם פשה ואם לא פשה.

⁵ שמרט בידו שערות מעקרו.

ד. בין שנטמא הוא, בין שטמא אחרים, בין בשוגג בין במזיד, בין באונס בין ברצון – סותר את הכל, וחיבין קרבן, בין שגלח הוא בין שגלחוהו אחרים, בין בשוגג בין במזיד, בין באונס בין ברצון – סותר את הכל וחיבין קרבן. אימתי אמרו 'תגלחת סותר שלשים יום? בזמן שאין לו לספר, הא אם יש לו לספר – הרי זה אין סותר. גלח על תזבח ונמצא פסול – תגלחתו פסולה וסותר שלשים יום.

ה. הכל משלחין תחת הדוד, חוץ מן טמא שגלח במדינה, מפני ששערו נקבר; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: טהורים כן וכן. היו משלחים טמאים כן וכן – לא היו משלחים וחקמים אומרים: הכל לא היו משלחים תחת הדוד, חוץ מן הפהור שבמקדש, מפני שנעשה כמצותו. טמא כן וכן וטהור שבגבולין – אין משלחין תחת הדוד, ואין לך שמשלח תחת הדוד אלא נזיר שגלח בטהרה ובפתח אהל מועד, שנאמר (במדבר ג, יח): "וגלח הנזיר פתח אהל מועד" וגו'.

ו. רבי שמעון השזורי אומר: האיש משלח תחת הדוד ואין האשה משלחת תחת הדוד, מפני פרחי בהונתה. כיצד משלחו?

נותן עליו רטב ומשילח, ואם שלח תחת הדוד של הפאת ואשם – יצא. אמר רבי שמעון הצדיק: מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא אלא אחת. מעשה שבא אלי אחד מן הדרום, וראיתיו יפה עינים וטוב ראי, וקווצותיו סדורות לו תלתלים. אמרתי לו: בני! מה ראית לשחת שער זה נאה? גם לי: רועה הייתי לאבי, והלכתי למלאות מים מן המעין, ונסתכלתי בכבואה שלי, ופחו יצרי עלי, ובקש להעבירני מן העולם. אמרתי לו: ריקה! מפני מה אתה מתנאה בעולם שאינו שקד? בדבר שעתיד להיות עפר רפה ותולעה? הרי עלי לגלח לשמים! עמדתי ונשקתיו על ראשו, ואמרתי: כמותך ירבו עושי רצון מקום בישראל, עליך הכתוב אומר (במדבר ו, יב): "איש או אשה כי יפליא לנדר נדר נזיר להזיר לה".

ז. נזיר שנטמא בשביעי, וחזר ונטמא בשביעי – אינו מביא אלא קרבן אחד. נטמא בשמיני וחזר ונטמא בשמיני – מביא קרבן על כל אחד ואחד; דברי רבי אליעזר. רבי שמעון אומר: קרבן אחד על הכל עד שיביא אשמו. הביא אשמו ונטמא, אשמו ונטמא – חייב קרבן על כל אחד ואחד. וחכמים אומרים:

קָרְבַּן אֶחָד עַל הַבֵּל, עַד שְׁיָבִיא חַטָּאתוֹ. הִבִּיא חַטָּאתוֹ וְנִטְמָא, וְהִבִּיא חַטָּאתוֹ וְנִטְמָא – מִבִּיא קָרְבַּן עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. הִבִּיא חַטָּאתוֹ וְלֹא הִבִּיא אֲשָׁמוֹ – מוֹנֵה. הִבִּיא אֲשָׁמוֹ וְלֹא הִבִּיא חַטָּאתוֹ – אִינוֹ מוֹנֵה. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה אָמַר: כִּשֶׁם שֶׁחַטָּאתוֹ מְעַכְבּוּ, כֵּן אֲשָׁמוֹ מְעַכְבּוּ.

ח. מוֹדֵה רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂאֵם גָּלַח עַל חַטָּאתוֹ שְׂלֵא לְשָׁמָה, וְאַחַר כֵּן הִבִּיא קָרְבָּנוֹתָיו לְשִׁמּוֹן – תִּגְלַחְתּוּ פְּסוּלָה וְזָבַחְתּוּ לֹא עָלוּ לוֹ. גָּלַח עַל הָעוֹלָה וְעַל הַשְּׁלָמִים שְׂלֵא לְשִׁמּוֹן, וְאַחַר כֵּן הִבִּיא קָרְבָּנוֹתָיו לְשִׁמּוֹן – תִּגְלַחְתּוּ פְּסוּלָה, וְזָבַחְתּוּ לֹא עָלוּ לוֹ. הֲרֵאִוִי לְבֵא בֶּן שָׁנָה וְהִבִּיא בֶּן שְׁתַּיִם, בֶּן שְׁתַּיִם וְהִבִּיא בֶּן שָׁנָה, אוֹ שְׁתֵּיהֶם אֶחָד מֵהֶן רוֹבֵעַ, וְנִרְבָּע, מְקַצֵּה, וְנִעְבֵּד, אֶתְנִן, מְחִיר, שְׂרוּעַ, וְקָלוּט – תִּגְלַחְתּוּ פְּסוּלָה, וְזָבַחְתּוּ לֹא עָלוּ לוֹ, וְשָׂאֵר שְׁלָמֵי נְזִיר, שֶׁהִבִּיאָן שְׂלֵא כְּמִצְוֹתוֹ – נֶאֱכָלִין לַיּוֹם וְלַיְלָה אֶחָד, וְאִינוֹן מְעוּנִין לֹא לָחֵם וְלֹא זְרוּעַ.

ט. מִי שֶׁנִּזְרַק עָלָיו אֶחָד מִן הַדָּמִים, וְנִטְמָא. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר: סוֹתֵר אֶת הַבֵּל, וְחֻכְמִים אָמְרִים: יָבִיא שְׂאֵר קָרְבָּנוֹ וַיִּטְהַר, מִפְּנֵי שֶׁקָּדַשׁ שְׁעַר בְּדָם. מַעֲשֵׂה בְּמִרְיָם הַתְּרַמְּוִדִית שֶׁנִּזְרַקוּ

עליה אחד מן הדמים, ובאו ואמרו לה על בפתה שהיתה מסבנת, והלכה ומצאתה שפיתה, ונטמאה. עליה אמרו חכמים: תביא שאר קרבנה ותטהר, מפני שקדש שער בדם.

י. כל מי שנזר שתי נזירות מנה ראשונה ולא הביא קרבנותיו – אסור לגלח ולשתות יין ולהטמא למתים. נטמא עד שלא גלח; רבי אליעזר אומר: צריך להביא קרבן טמאה. רבי יוסי אומר: אין צריך, מפני שיצא מכלל ראשונה ולכלל השנייה לא בא.

יום שישי, ד' טבת

למדת כפר דף היומי? בבלי: יבמות פג; ירושלמי: תרומות לא

מסכת נזיר פרק חמישי

א. כל אלו שאמרו 'אין מתחיל למנות עד שיפטר', אם נטמא – אין מביא קרבן טמאה. כל אלו שאמרו 'מתחיל ומונה מיד', אם נטמא – מביא קרבן טמאה.

ב. טמאה שנתונה על גבי כהל, אפלו מחצה על מחצה, וכן עדר בהמה חיה ועוף חיין, שהיו מהלכין זה אחר זה, אפלו ראשו של זה וראשו של זה בין רגלו של זה – אין הנזיר מגלח עליהן, ואין חיבין עליו על טמאת מקדש וקדשיו. רבי אליעזר אומר: בראשונה היו זקנים חלוקין, מקצתן אומרים: רביעית דם, ורבע עצמות. ומקצתן אומרים: חצי קב עצמות וחצי לוג דם. בית דין שאחריהן אמרו: רביעית דם ורבע עצמות לתרומות וקדשיו. חצי קב עצמות וחצי לוג דם לנזיר ולמקדש.

ג. אמר רבי אלעזר: כשהלכתי לערדסקיא, מצאתי את רבי יהושע בן פתור, שהיה יושב ודן לפני רבי מאיר בהלכה: כל טמאה מן הפת שהנזיר מגלח עליה – חיבין עליה משום ביאת מקדש, וכל טמאה מן הפת שאין הנזיר מגלח עליה – אין חיבין עליה על טמאת מקדש. אמר לו: אל תהא זו קלה מן השרץ! אמרתי לו: כלום אתה בקי ביהושע בר ממל? אמר לי:

הן! בְּדֹ אָמַר יְהוֹשֻׁעַ בֶּר מְמַל מִשׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: כָּל טְמֵאָה מִן הַמֵּת שֶׁהִנָּזֵר מִגִּלְחָה עָלֶיהָ – חֵיבִין עָלֶיהָ מִשׁוּם בִּיאַת מְקַדְּשׁ, וְכָל טְמֵאָה מִן הַמֵּת שֶׁאֵין הִנָּזֵר מִגִּלְחָה עָלֶיהָ – אֵין חֵיבִין עָלֶיהָ עַל טְמֵאָת מְקַדְּשׁ, וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת דְּבָרָיו.

ד. שְׂאֵלוֹ אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן: הֲרֵי שֶׁהָיָה נָזִיר וּמִצְרָע, מַהוּ שִׁיגְלַח תְּגַלְחַת אַחַת, וְתַעֲלָה לְנִדְרוֹ וּלְצַרְעָתוֹ? אָמַר לְהֵן: אֵין מִגִּלְחָה. אָמְרוּ לוֹ: לָמָּה? אָמַר לָהֶם: אֵלֶּא זֶה מִגִּלְחָה לְהַעֲבִיר שֵׁעַר, וְזֶה מִגִּלְחָה לְהַעֲבִיר שֵׁעַר – יָפָה אַתֶּם אוֹמְרִים! אֵלֶּא נָזִיר מִגִּלְחָה "לְהַעֲבִיר" שֵׁעַר וּמִצְרָע מִגִּלְחָה "לְגַדֵּל" שֵׁעַר. אָמְרוּ לוֹ: אַף אָנּוּ אוֹמְרִין לֹא תַעֲלָה לוֹ בִּימֵי נְמָרוֹ, תַעֲלָה לוֹ בִּימֵי סְפָרוֹ. אָמַר לָהֶם: אֵילּוֹ זֶה מִגִּלְחָה לְאַחַר בִּיאַת מַיִם, וְזֶה מִגִּלְחָה לְאַחַר בִּיאַת מַיִם – יָפָה אַתֶּם אוֹמְרִים! אֵלֶּא נָזִיר מִגִּלְחָה "לְאַחַר" בִּיאַת מַיִם, וּמִצְרָע מִגִּלְחָה "קֶדֶם" בִּיאַת מַיִם. אָמְרוּ לוֹ: אַף אָנּוּ אוֹמְרִים לֹא תַעֲלָה לוֹ לִימֵי סְפָרוֹ, וּנְזִירוֹתוֹ תַעֲלָה לוֹ לִימֵי חִלוּשׁוֹ וְטְמֵאָתוֹ. אָמַר לָהֶם: אֵילּוֹ מִגִּלְחָה לְאַחַר דְּמַיִם – יָפָה אַתֶּם אוֹמְרִים! אֵלֶּא נָזִיר מִגִּלְחָה "לְאַחַר" דְּמַיִם, וּמִצְרָע מִגִּלְחָה "לְפָנָי" דְּמַיִם.

⁶ בְּנוֹסְחַת הַסְּפָרִים מוּבָא: הֵן, וּבַעַל הַלְכוֹת הָיָה.

אָמְרוּ לוֹ: תִּקּוֹן הַדְּבָר – לֹא תִּעָלֶה לוֹ לַיּוֹם צָרַעְתּוֹ וּנְזִירוֹתוֹ, תִּעָלֶה לוֹ לַיּוֹם צָרַעְתּוֹ וְטִמְאָתוֹ. אָמַר לָהֶם: נְזִיר טָהוֹר וְהוּא מְצוֹרֵעַ, זֶה לְגַדֵּל וְזֶה לְהַעֲבִירוֹ, אִם נְזִיר טָמֵא וְהוּא מְצוֹרֵעַ – זֶה לְפָנַי בִּיאַת מַיִם וְזֶה לְאַחַר בִּיאַת מַיִם (סְפָרִים אַחֲרָיִם: אֲכַל אִם הָיָה נְזִיר – מִגִּלְחַת תִּגְלַחַת אַחַת עַל שְׁתֵּיתָן).

ח. שְׁנֵי נְזִירִין שָׁאֵמְרוּ לָהֶן אֶחָד: 'רְאִיתִי אֶת אֶחָד מִכֶּם שֶׁנִּטְמָא, וְאִינִי יוֹדֵעַ אִי זֶה מִכֶּם' – סוֹפְרִין שְׁלֹשִׁים יוֹם, וּמְבִיאִין קֶרֶבַן טְמֵאָה וְקֶרֶבַן טְהוֹרָה, וְאוֹמְרִים: 'אִם אָנִי טָמֵא – קֶרֶבַן טְמֵאָה שְׁלִי וְקֶרֶבַן טְהוֹרָה שְׁלִדָּךְ. וְאִם אָנִי טָהוֹר – קֶרֶבַן טְהוֹרָה שְׁלִי וְקֶרֶבַן טְמֵאָה שְׁלִדָּךְ; וְסוֹפְרִין שְׁלֹשִׁים יוֹם, וּמְבִיאִין קֶרֶבַן טְמֵאָה וְקֶרֶבַן טְהוֹרָה, וְאוֹמְרִים: 'אִם אָנִי טָמֵא – קֶרֶבַן טְמֵאָה שְׁלִי וְקֶרֶבַן טְהוֹרָה שְׁלִדָּךְ, וְזֶה קֶרֶבַן טְהוֹרָתִי. אִם אָנִי טָהוֹר – קֶרֶבַן טְהוֹרָה שְׁלִי וְקֶרֶבַן טְמֵאָה שְׁלִדָּךְ, וְזֶה קֶרֶבַן טְהוֹרָתִךְ. מִת אֶחָד מֵהֶן, אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: יִבְקֹשׁ אֶחָד מִן הַשּׁוֹק שֶׁיִּדַּר כְּנֶגְדּוֹ בְּנְזִיר, וְאוֹמְרִים: אִם טָמֵא הָיִיתִי – הָרִי אֶתָּה נְזִיר מִיָּד, וְאִם טָהוֹר הָיִיתִי – הָרִי אֶתָּה נְזִיר לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם. וְסוֹפְרִין שְׁלֹשִׁים יוֹם וּמְבִיאִין קֶרֶבַן טְמֵאָה וְקֶרֶבַן טְהוֹרָה, וְאוֹמְרִים: אִם אָנִי טָמֵא – קֶרֶבַן

טמאה שלי, וקרבן טהרה שלך, ספק. ואם אני טהור – קרבן
טהרה שלי, וקרבן טמאה שלך ספק; וסופרין שלשים יום,
ומביאין קרבן טמאה וקרבן טהרה, ואומר: 'אם אני טמא –
קרבן טמאה שלי וקרבן טהרה שלך, וזה קרבן טהרתי. ואם
אני טהור – קרבן טהרה שלי וקרבן טמאה שלך, וזה קרבן
טהרתי'. שלשים ימים הראשונים ושלשים ימים האחרונים –
אסור לגלח, ולשתות יין, ולטמא למתים, אם גלח ושתה יין
ונטמא למתים – סופג את הארבעים, הוא עצמו, על
הראשונים – חייב. ועל האחרונים – פטור.

שבת קדש, ה' טבת

למדת כבוד דף היומי? בבלי: יבמות 97; ירושלמי: תרומות לב

מוסכת נזיר פרק שישי

א. ספק נזיר טמא, ספק נזיר טהור – אבל נזיר ודאי⁷. ספק מצורע טמא ספק מצורע טהור – אבל מצורע ודאי. אוכל בקדשים אחר ששים יום. שותה יין ומטמא למתים לאחר מאה ועשרים יום. ביצד? אמרו לו: נזיר טמא אפה ואין נזיר טמא מגלח, אלא עד שבָּעָה, צא ומנה שבָּעָה. הנה ושנה, גלח והביא קרבן, מנה שבָּעָה ובקש לגלח, ואמרו לו: נזיר טהור אפה, ואין נזיר טהור מגלח אלא עד שלשים, צא ומנה עשרים ושלשה להשלים שלשים, גלח והביא קרבן, מנה שלשים, ובקש לגלח, אמרו לו: נזיר טהור אפה! ואין נזיר טהור מגלח אלא על הדמים. ביצד הוא עושה? מביא עולת בהמה ומתנה עליה, ואומר, אם נזיר טהור אני – הרי זה חובת. ואם לאו – הרי זה נדבה. ביצד תעשה לו להחמיר עליו? מביא פילי של חרם חדשה, ונותן לתוכה רביעית מים חיים, ומביא שתי צפרים, ושחט את אחת מהן אל פלי חרם על מים חיים, חפרה וקברה בפניו, ואסורה בהנאה, ומביא חטאת העוף, ומתנה עליה, ואומר: אם טמא אני – חטאת מחובתי ועולה נדבה. אם טהור אני – עולה מחובתי וחטאת ספק. מגלח ראשו וזקנו וגבות

⁷ בלומר הוא נזיר ודאי ואין ספק בגזירותו.

עיניו בדרך שפוצרעים מגלחין, ומונה שלשים, ומביא עולת
 בהמה אחרת, ומתנה עליה, ואומר: אם טהור הייתי – עולה
 הראשונה חובה, וזו נדבה, והחטאת עוף ספק מחובתי, ואם
 טהור אני – עולה הראשונה נדבה, וזו חובה, וחטאת עוף
 ספק, ומגלח ראשו וזקנו וגבות עיניו בדרך שהפוצרעין מגלחין.
 רבי שמעון אומר: למחרת מביא אשמו ולגו בידו, ומעמידו על
 שערי נקנור, ומתנה עליהו, ואומר: אם מצורע אני – הרי זה
 אשמי. ואם לאו – הרי זה שלמי נדבה. אשם זה נשחט בצפון,
 וטעון מתן בהונות, וסמיכה, ונסכים, ותנופה חזה ושוק, ונאכל
 לזכרי בהונה, ולא הודו לו חכמים לרבי שמעון, שמביא קדשים
 לבית הפסול. להביא חטאת בהמה אין יכול – שאין חטאת
 בהמה באה על הפסק. להביא חטאת העוף אין יכול –
 שהעשיר שהביא קרבן עני, לא יצא. ביצד עושה? יכתב נכסיו
 לאחר, ומביא קרבן עני. נמצא עני הביא חטאת העוף, ומתנה
 עליהם, ואומר: אם מצורע אני, הרי זה חטאת, אם לאו – הרי
 זה ספקו, ואוכל בקדשים מיד. אבל לשנות יין ולטמא אין
 יכול, שאין ימי נזרו עולין לו בתוך ימי צרעתו. ביצד יעשה לו?
 בדברי בן זומא סופר שלשים יום, ומביא עולת בהמה ומגלח,

ומביא חטאת העוף, ומתנה עליה, ואומר: אם טמא אני –
 חטאת מחובתי ועולה נדבה. ואם טהור אני – עולה מחובתי
 וחטאת ספק. וסופר שלשים יום, ומביא קרבנותיו שלמים
 ועולה, ומתנה עליה ואומר: אם טמא אני – עולה הראשונה
 חובה וזו נדבה. והחטאת העוף מחובתי, ואם טהור אני –
 עולה הראשונה נדבה, וזו חובה, והחטאת העוף ספק, ומגילה,
 ואוכל בקדשים לאחר שלשים יום, ושותה יין ומטמא למתים
 מיד. בפה דברים אמורים? בזמן שנזר שלשים, אבל נזר שנים
 עשר חדש – אוכל בקדשים לאחר שתי שנים, ושותה יין
 ומטמא למתים לאחר ארבעה שנים.

ב. טמא בספק, ומחלט בודאי – אוכל בקדשים לאחר שמונה
 ימים, ושותה יין ומטמא למתים לאחר שלשים ושמונה יום.
 טמא בודאי ומחלט בספק – אוכל בקדשים לאחר שלשים
 ושבעה יום, ושותה יין ומטמא למתים לאחר שבועים וארבעה
 יום. טמא בודאי ומחלט בודאי – אוכל בקדשים לאחר שמונה
 ימים, ושותה יין ומטמא למתים אחר ארבעה וארבעים יום.

ג. כל קרִבנות צבור ויחיד – הציץ מרצה על טמאת הדם ועל
 טמאת הגוף, חוץ מנזיר ועושה פסח, שמרצה לטמאת הדם,
 ואינו מרצה על טמאת הגוף, ואם נטמא טמאת התהום – הרי
 זה מרצה. ביצד? היתה הולך לשחוט את פסחו, ואמרו לו: מת
 היתה עמו בבית שנכנסת לו, תחת אבן שישבת עליו, ונדע לו
 בין בשעת פסחו בין עד שלא עשה פסחו – צריך לעשות פסח
 שני. אבל אמרו לו: קבר התהום היתה עמו בבית שנכנסת לו,
 או תחת אבן שישבת עליו, ונדע לו עד שלא עשה פסחו,
 צריך לעשות פסח שני, משעשה פסחו – אין צריך לעשות
 פסח שני. וכן נזיר שהלך להביא קרבנותיו, ואמרו לו: מת היתה
 עמו בבית שנכנסת לו, או תחת אבן שישבת עליו, ונדע בין
 משעהביא קרבנותיו בין עד שלא הביא קרבנותיו – צריך
 להביא קרבן טמאה. אבל אמרו לו: קבר התהום היתה עמו
 בבית שנכנסת לו, תחת אבן שישבת עליו, ונדע לו עד שלא
 הביא קרבנותיו – צריך להביא קרבן טמאה. משעהביא
 קרבנותיו – אין צריך להביא קרבן טמאה.

ד. חָמַר בְּאִשְׁתּוֹ וּבִתּוֹ מִה שְׂאִין בְּעַבְדּוֹ, וְחָמַר אֶת בְּשִׁפְחָתוֹ וּבְעַבְדּוֹ מִה שְׂאִין בְּאִשְׁתּוֹ וּבִתּוֹ, שְׂאִישְׁתּוֹ וּבִתּוֹ מִפֶּר אֶת נְדָרָן וְאִין כּוֹפֵן לְשִׁתּוֹת יִין וְלִטְמֵא לְמִתִּים, אֲבָל עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ – אִין מִפֶּר אֶת נְדָרָן אֲבָל כּוֹפֵן לְשִׁתּוֹת יִין וְלִטְמֵא לְמִתִּים. וְאִין שׁוֹתִין אֶלֶּא כְּפִנְיוֹ, וְאִין מִטְמֵא לְמִתִּים אֶלֶּא כְּפִנְיוֹ. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: עֶבֶד שְׂאֵמֵר לוֹ רַבּוֹ – 'הָיוּ שׁוֹתֵהּ יִין שְׁתֵּי שָׁנִים, וּמִטְמֵא לְמִתִּים שְׁתֵּי שָׁנִים' – שׁוֹתֵהּ יִין כְּפִנְיוֹ וְשִׁלֵּא כְּפִנְיוֹ, וּמִטְמֵא לְמִתִּים כְּפִנְיוֹ וְשִׁלֵּא כְּפִנְיוֹ, לְמָה רַבּוֹ כּוֹפֵן? לְנִזְרוֹת, אֲבָל לֹא לְנִדְרִים וְלֹא לְשִׁבְעוֹת.

ה. עֶבֶד שְׁנֹר, וְגִלַּח, וְיִצָּא לְחֵרוֹת – יִצָּא. נָזַר וְלֹא גִלַּח, וְיִצָּא לְחֵרוֹת – לֹא יִצָּא. נִטְמֵא וְיִצָּא לְחֵרוֹת – מוֹנֵה מִשְׁעָה שְׁנִטְמֵא.

יְהוּדֵי יִקְרִי!

בְּקִבְעוֹת שֶׁל "כְּמָה דְקוֹת בְּיוֹם" אַתָּה יְכוֹל לְזַכּוֹת

לְלַמֵּד אֶת כָּל שִׁשָּׁה סְדְרֵי הַתּוֹסֵפְתָא!!!